

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Vrbem antiquam, & primorū in Saxonia principum decus, Quedelenborg, Ernestus dux Saxonie marchio Misnae oppugnauit, quod male ciues parerent dominæ suæ abbatissæ, quæ soror erat principis memorati. Hac enim radice multa oriuntur bella, dum per superbiam subditi vocant in contemptum præsidentes. Expugnauit ille, & deiecit Rölandi statuam, quam pro signo libertatis ab antiquo habuere: Direpta est vrbis à militibus, & in extremam pauperiem, vnde necdum ciues respirarunt, perducuntur: Ruunt domicilia: nemo curat reparare: Viuunt in diem: Tempora terunt in labore agriculturæ, quæ si victum præstat quotidianum, diuities iam se computant: obligare sua prædia non sinuntur, vt redditum constituat alter apud alterum, liberas possessiones, mundas ab auro manus habere precipiuntur. Ita per solam contumaciam corruit vrbis antiqua. In diœcesi interim Hildesemensi, quanvis Hennigum iam omnes accepissent episcopum, Fridericus tamen dux Brunswickensis quiescere non potuit, multum oblaetatus eidem: Abegit crebrius de villagys iumenta, & villas diripuit: sed congreſsi nunquam sunt in prælium. Iam se paulatim prodebat cometæ nupèr visi multi & insignis effectus: quia bella tonabant vndique. Nam Imperator tum de Vngaria conflixit cum Matthia rege eius, posteaquam ille vxore accepta de posteris cogitauit. Ferebant enim in pactis, quæ essent inter ambos, expressum, vt Matthias per suæ tempora vite regnaret in Vngaria: ceterum nihil ad illius posteritatem: Quam rem, quia in Dandalia attingimus, hic transilimus. Sed & princeps magnus Mosconia per ea tempora oppugnauit, & in suam rededit potestate, mag-

gnam

gnam Russiae ciuitatem Nouogardiam: quod nemo an-
t̄e vel timuit, vel pr̄sumpsit. Sic enim erat in prouer-
bio: *Quis potest contra Deum & Nouogardiam?* ille
nimurūm potuit, cui Deus permisit: in cuius manu sunt
omnia iura regnum. Vrbem ferunt totam ex ligno fa-
brefactam, igni paratiſimam, quo qui configere volu-
it, facile obtrivit. Sed & hoc in Wandalia dictum, nunc
transfuit. Rex quoq; Franciæ tum Picardiam recepit,
qua in illum diem paruit Karolo duci, vnde ille prom-
ptiorem suam militiam solebat deducere. Vrbes habet
illa præclaras, Abbatissuillam & Ambianum maiores,
cum non contemnendis alijs, & si impares sint memora-
ti. Tentauit idem rex Burgundiam dualem: deg; Ar-
thesia in suam redigenda potestatem, satis annis est:
Idq; vt Maximiliani tunc ducis Austriae, nunc Romano-
rum regis acta ex debito exequamur, nobis paulo dili-
gentius est explicandum.

CAPVT XVII.

Erat Maximiliano, quod diximus, Imperatoris
Friderici filio, despontata Maria, vnica Karoli
ducis filia, haeres legitima terrarum in occiduo intra-
Rhenum & Franciam. Ea puella cùm per tempora qui-
bus de cade patris fama inhorruit, Gandaui in Flandria
esset, tristi accepto de patris morte nuncio, mox missis so-
lennibus nuncijs in Arthesiam ac reliquas prouincias,
quarum magis vacillatur am fidem prospexit, iussit ac-
cipere sacramenta fidelitatis per singula oppida. Conuo-
cauit solenne terrarum suarum concilium ecclesiastico-
rum & secularium, & super agendis deliberabat cum
illis. Atrebatenſis, Tornacensis, Morinensis episcopi, pri-
matum sui ordinis in concilio habuere: Nobiles de san-
guine, Adolphus de Cluis, Philippus de Rauensteen, &
multi